

Magiczny
Kraków

Ruszyły bezpłatne szczepienia przeciwko krztuścowi dla mieszkańców Krakowa

2025-12-02

8 października radni Krakowa przyjęli program polityki zdrowotnej dotyczący szczepień przeciwko krztuścowi w Małopolsce na lata 2025-2030. Inicjatywa została opracowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, a Urząd Miasta Krakowa będzie ją współfinansować.

Szczepienia są wykonywane do **15 grudnia**, a akcję szczepień przeprowadza podmiot leczniczy wyłoniony w drodze konkursu ofert – Scanmed SA.

Miejsce realizacji: Centrum Medyczne Scanmed w Krakowie, przy ul. Armii Krajowej 5.

Rejestracja telefoniczna dostępna jest **od 28 listopada** pod numerem infolinii Scanmed tj. 12 629 88 00, po wybraniu cyfry 1 – *Kraków*, a następnie cyfry 7 – *bezpłatne szczepienia przeciwko krztuścowi dla mieszkańców Krakowa, finansowane przez Miasto Kraków i Województwo Małopolskie*.

Rejestracji **nie prowadzi** infolinia Krakowskiego Centrum Kontakt, ani Urząd Miasta Krakowa.

Program powstał w odpowiedzi na pogarszającą się sytuację epidemiologiczną, związaną z rosnącą liczbą zachorowań na krztusiec. Jest to choroba o bardzo wysokiej zakaźności, stanowiąca poważne zagrożenie dla osób nieodpornych.

Budżet projektu na rok 2025 wynosi 71 342 zł, z czego 30 000 zł pochodzi z kasy miasta, a 41 342 zł z budżetu województwa. Dzięki zapewnionemu finansowaniu zaszczepionych zostanie blisko 475 mieszkańców Krakowa, którzy nie są już objęci obowiązkowymi, bezpłatnymi szczepieniami w ramach kalendarza szczepień.

Do udziału w programie kwalifikują się osoby zamieszkałe w Krakowie, bez przeciwwskazań lekarskich, niepodlegające szczepieniom ze środków publicznych:

- osoby dorosłe, które nie zostały zaszczepione przeciwko krztuścowi w ciągu ostatnich 10 lat
- osoby w 19. roku życia, które nie otrzymały szczepienia przypominającego
- osoby z nieznaną historią szczepień, jeżeli nie podlegają szczepieniom przeciw krztuścowi ze środków publicznych (np. dzieci nieuprawnione do świadczeń zdrowotnych).

Wyłączone są osoby uprawnione do szczepienia refundowanego ze środków publicznych.

Gwałtowny wzrost zachorowań

Podwyższony wskaźnik zapadalności na krztusiec w regionie obserwowany jest od 2010 roku, jednak w ubiegłym roku nastąpił przyrost liczby przypadków.

Według danych Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie, w 2024 roku

odnotowano gwałtowny wzrost zachorowań w porównaniu z latami wcześniejszymi. Podczas gdy w 2023 roku były 32 przypadki, do 15 grudnia 2024 r. zarejestrowano ich już 1 237 – to wzrost o ponad 3800 procent w skali roku.

W poprzednich latach sytuacja była znacznie mniej alarmująca: 2020 r. – 41 przypadków, 2021 r. – 15, 2022 r. – 18.

W 2024 roku najwięcej zachorowań odnotowano w grupach wiekowych 10–14 lat (271 osób) oraz 40–44 lata (104 osoby).

Obowiązkowe i zalecane szczepienia

W Polsce szczepienia przeciwko krztuścowi przewidziane w obowiązkowym kalendarzu szczepień obejmują:

- pierwszą dawkę w 2. miesiącu życia
- drugą w 4. miesiącu
- trzecią w 5–6. miesiącu
- czwartą w 16–18. miesiącu

oraz dawki przypominające:

- w 6. roku życia
- w 14. roku życia.

Szczepienia zalecane (odpłatne) dotyczą:

- młodzieży w wieku 19 lat
- osób dorosłych – pojedyncza dawka przypominająca co 10 lat.

Czym jest krztusiec?

Krztusiec jest wysoce zakaźną chorobą bakteryjną, wywoływaną przez *Bordetella pertussis*. Objawia się intensywnym, napadowym kaszlem, odkrztuszaniem śluzu, a także wymiotami. U niemowląt poniżej szóstego miesiąca życia zamiast kaszlu mogą wystąpić bezdechy i utrata przytomności z powodu niedotlenienia, które bez odpowiedniego leczenia mogą prowadzić do zgonu.

U dzieci choroba może powodować groźne powikłania, takie jak: ropne zapalenie płuc, zapalenie ucha środkowego, trwałe uszkodzenia mózgu czy znaczny spadek masy ciała.

Zgodnie z zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) oraz krajowych instytucji zdrowotnych, najskuteczniejszą formą profilaktyki pozostaje szczepienie ochronne. Dostępne preparaty zapewniają długotrwałą odporność i znacząco ograniczają ryzyko powikłań.